

GUIA DOCENT

CURES D'INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA 1

Coordinació: MATEOS GARCIA, JOSE TOMAS

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	CURES D'INFERMERIA FAMILIAR I COMUNITÀRIA 1			
Codi	100465			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Infermeria i Grau en Fisioteràpia	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Infermeria	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	6	2	
Coordinació	MATEOS GARCIA, JOSE TOMAS			
Departament/s	INFERMERIA I FISIOTERÀPIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Tipus d'activitat PRAULA TEORIA Nombre de crèdits 3 3 Nombre de grups 6 2			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, castellà i anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
LLUBES ARRIA, LAIA	laia.llubes@udl.cat	3	
MANUEL MARTI, BLANCA	blanca.manuel@udl.cat	3	
MATEOS GARCIA, JOSE TOMAS	jose Tomas.mateos@udl.cat	12	
TORRA BOU, JOAN ENRIC	joanenric.torra@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Adquirir els coneixements i les habilitats necessàries per poder formar part de l'equip d'atenció primària de salut.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn per tal d'atendre la persona en situació de salut i malaltia, així com a integrant de la família, grup i de la comunitat.
- Conèixer les bases i les aplicacions de la promoció i educació per a la salut.
- Identificar la importància de la investigació i donar-li suport per a l'assoliment dels objectius de salut de la persona i grups en les cures d'infermeria i de salut en general.

Resultats d'aprenentatge

- Identificar els diferents rols, responsabilitats i funcions d'infermeria, utilitzant l'anàlisi epidemiològic i la planificació.
- Seleccionar les activitats claus per respondre amb efectivitat a las necessitats de la població i/o dels pacients, identificar els grups mes vulnerables i establir els criteris d'avaluació.
- Adquirir habilitats per aplicar tècniques didàctiques individuals i grupals per al disseny de material educatiu adaptat a la població subjecta a la intervenció.
- Adquirir capacitat per dissenyar una intervenció educativa i establir criteris e instruments per la seva avaluació, mitjançant la planificació d'un programa d'educació per la salut.

Competències

Bàsiques:

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tan especialitzat como no especialitzat.

Específiques:

CE21. Capacitat per descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats a desenvolupar per proporcionar unes cures integrals d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.

CE22. Comprendre la funció i activitats i actitud cooperativa que el professional ha de desenvolupar en un equip d'Atenció Primària de Salut.

CE28. Educar, facilitar i recolzar la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.

CE33. Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivades de las desviacions de salut.

CE34. Tenir una actitud cooperativa amb els diferents membres de l'equip.

CE50. Conèixer i ser capaç d'aplicar les tècniques de direcció de grups.

Transversals:

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà.

CT2. Adquirir un domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment l'anglès.

CT3 Adquirir capacitat en l'ús de les noves tecnologies i de las tecnologies de la informació i la comunicació.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Mòdul 1: Evolució història de la Infermeria Comunitària

Mòdul 2: Fonaments d'infermeria: Atenció a la persona i a la família

Mòdul 3: L'Atenció Primària de Salut (APS)

Mòdul 4: Model i mètode infermer a la infermeria comunitària

Mòdul 5: Intervencions comunitàries (I), la xarxa comunitària, el suport social i la participació comunitària.

Mòdul 6: Models d'educació sanitària

Mòdul 7: Investigació en atenció primària de salut

Mòdul 8: Prevenció i promoció de la salut. Activitats preventives en població adulta y pediàtrica.

Mòdul 9: Cures integrals en la visita domiciliària i coordinació sociosanitària.

Mòdul 10: Treball en equip: ventatges i desventatges

Mòdul 11: Gestió de conflictes en l'atenció primària de salut

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologies docents:

1. Classes magistrals (virtuals i/o presencials)
2. Seminaris (virtuals i/o presencials)
7. Treball escrit
10. Elaboració de projectes
14. Col·loquis i conferències (virtuals i/o presencials)

Activitat formativa	Hores destinades a l'activitat formativa	Percentatge de presencialitat	
1	Clase teòrica participativa	60	100%
2	seminario	10	100%
4	Treball grupal	40	0%
4	Treball Autònom	140	0%
5	Pràctica: resolució de casos, problemes i exercicis	40	100%
6	Pràctica: habilitats orals comunicatives	10	100%
		300	

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El pla de desenvolupament en format cronograma de l'assignatura amb la distribució i dates de las sessions, es penjaran en l'espai de recursos del Campus Virtual.

Les sessions poden ser enregistrades, per aquest motiu la Universitat de Lleida (UdL) informa que, amb finalitats docents, registrarà imatges que identifiquin l'estudiantat i altres persones que participen en les activitats acadèmiques. El responsable del tractament d'aquestes imatges és la UdL (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça de Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida, sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat). Aquestes imatges només s'utilitzen per impartir docència, avaluar els coneixements de l'assignatura i per a projectes de millora docent. L'ús de les imatges respon a l'obligació legal de la UdL d'impartir i millorar la docència universitària, d'acord amb la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Les imatges, un cop enregistrades, es conserven com a mínim mentre no prescriuin les corresponents accions i reclamacions contra l'avaluació aprovada pel professorat. Es destrueixen en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>). La UdL no comunicarà mai aquestes dades a tercers, llevats dels casos estrictament previstos en la Llei. Les persones interessades poden accedir a les seves imatges; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-se al tractament i sol·licitar-ne la limitació, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També poden presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

Els criteris que es seguirán per l'avaluació son els següents:

	Sistemes d'avaluació	Percentatge de la nota
1	Prova escrita: qüestionari pregunta oberta- tancada/ test/cas clínic	60%
7	Treball realitzat per l'estudiant: informe, Projecte o programa	40%

L'assistència a seminaris és obligatòria. En cas que l'alumne **no assisteixi al 80% dels seminaris, no es podrà presentar a la prova escrita.**

Per poder fer la mitjana ponderada de les notes obtingudes a les diferents activitats d'avaluació és imprescindible que totes estiguin superades amb una qualificació de 5 individualment.

Prova escrita: Tant la prova escrita de primera com segona convocatòria, constaran de 60 preguntes tipus test (de 4 possibles respostes, amb una única resposta correcta, en què es descomptarà 0,25 punts per error). Aquesta prova d'avaluació correspon al **60% de la nota global de l'assignatura.**

La resta de la nota (40%), es divideix en:

- La presentació de treballs individuals o grupals, exposicions i participació als seminaris (**20% de la nota final**): Es valora la presentació i la coherència de treballs proposats als diferents seminaris, que seran avaluats segons rúbrica pertinent.
- Programa comunitari (**20% de la nota final**): la guia del qual estarà disponible al campus virtual i s'avaluarà amb la rúbrica pertinent, es treballarà al llarg del semestre en diferents seminaris i amb acompanyament dels/les docents.

Altres informacions referents al sistema d'avaluació:

- El coordinador/a de l'assignatura decidirà assignar la Qualificació de **Matrícula d'Honor (MH)** seguint els Criteris exposats a la normativa d'Avaluació Vigent i aprovada per la UdL sempre que ho cregui pertinent. Per poder obtenir aquesta Qualificació, l'alumnat haurà de tenir una nota global igual o superior a 9. El nombre de MH no podrà ser superior al 5% del nombre d'estudiants matriculats.
- L'estudiantat té dret a **recuperar** qualsevol activitat d'avaluació igual o superior al 30% de la nota final a una assignatura o matèria, exceptuant les pràctiques de l'assignatura
- El professorat oferirà a l'alumnat participar i assistir (amb la corresponent presentació d'un resum breu) almenys a una conferència, activitat comunitària i esdeveniments. Aquesta participació sumarà un total de **0,10 punts extra** a la qualificació global final de l'assignatura. Aquesta puntuació extra no es podrà fer servir per aprovar l'assignatura.
- Pel que fa a la **política de plagi**: assignar-se l'autoria d'un treball que no és propi implica un suspens.

JUSTIFICACIÓ ABSÈNCIES ASSIGNATURES TEÒRIC-PRÀCTIQUES

En relació a la justificació de les absències, els motius pels quals es considera que la falta és justificada, seran els mateixos que els enunciats a la Normativa de l'Avaluació i la qualificació de la docència als graus i màsters a la UdL per no assistir a les proves d'avaluació programades a la guia docent o a la web de la titulació. Per a la resta de situacions derivades de problemes de salut, personals o familiars, es permetrà a l'estudiant canviar de dia i recuperar el seminari durant la setmana, si és possible.

Les sol·licituds de justificació d'absències que comportin la incompareixença a una prova d'avaluació hauran de ser presentades el mateix dia de l'absència. La justificació de la resta d'absències haurà de ser presentada com molt tard en els 10 dies següents. De forma general a l'estudiant únicament se li justificarà l'absència, més que no la manca de compliment dels seus compromisos acadèmics.

Avaluació única

	Sistemes d'avaluació	Percentatge de la nota
1	Prova escrita: qüestionari pregunta oberta- tancada/ test/cas clínic	70%
7	Treball realitzat per l'estudiant: informe, Projecte o programa	30%

L'avaluació constarà d'una **prova escrita que comptarà el 70% de l'assignatura i un projecte o treball escrit que comptarà un 30%.**

- Prova escrita: Tant la prova escrita de primera com segona convocatòria, constaran de 60 preguntes tipus test (de 4 possibles respostes, amb una única resposta correcta, en què es descomptarà 0,25 punts per error). Aquesta **prova d'avaluació correspon al 70% de la nota global de l'assignatura.**
- L'assistència a classes teòriques i seminaris és voluntària i molt recomanable.
- Per poder fer la mitjana ponderada de les notes obtingudes a les diferents activitats d'avaluació és imprescindible que totes estiguin aprovades amb un 5.
- Pel que fa a la **política de plagi**: assignar-se l'autoria d'una feina que no és pròpia implica un suspens.

Bibliografia i recursos d'informació

- (1) Martínez Riera J.R. & Del Pino Casado R. (2014). Manual práctico de enfermería comunitaria. Elsevier.
- (2) Plaza Escribano T, Martínez Chamorro C., Rodríguez Gonzalo. (2009). Comunicación interna en el equipo de Enfermería. Metas de Enfermería 12 (1): 8-12.
- (3) Ramos Calero E. Enfermería comunitaria. Métodos y técnicas. (2000). Enfermería 21. DAE. ISBN: 84-95626-04-7
- (4) Serrano, M.L (1990). La educación para la salud y participación comunitaria. Madrid. Ed Diaz de Santos.
- (5) Rochon (1991) Educación para la salud. Guía práctica para realizar un Proyecto. Barcelona. Ed. Masson.
- (6) Annet H & Rifkin S. (1995) Guidelines for rapid participatory appraisals to assess community health needs. Genova Ed WHO.
- (7) Martín Zurro, A. Cano Pérez JF (1999). Atención primaria. Conceptos, organización y práctica clínica. (4ª edición) Barcelona. Ed Mosby/Doyma.

- (8) Salleras Sanmartí (1999). Educación sanitaria: Principios, métodos y aplicaciones. 2ªEd. Madrid.
- (9) Organización Mundial de la Salud. Nuevos métodos de educación sanitaria en Atención Primaria de Salud. Ginebra.
- (10) Marchioni M. (1999). Comunidad, participación y desarrollo. Teoría y metodología de la Intervención comunitaria. Madrid.
- (11) Restrepo (2001). Promoción de la salud: como construir una vida saludable. Colombia. Editorial médica panamericana.
- (12) Colomer R, Alvarez-Darce C (2001) Promoción de la salud y cambio social. Barcelona. Masson.
- (13) Caja C. et als. (2003) Enfermería comunitaria III. Barcelona (2ª edición) Masson Salvat.
- (14) Roca RM et als (2005). Elementos conceptuales para la práctica de la enfermería comunitaria. Barcelona. Instituto Monsa de ediciones.
- (15) Rueda JR, Manzano I, Darío R. Perez de arriba J, Zuazagoitia J, Zulueta G (2008). Promoción de la salud. Algunas teorías y herramientas para la planificación y evaluación de intervenciones sobre los estilos de vida. Vitoria, Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zervitzu Nagusia.
- (16) Añez E, Davila F, Gomez W, Hernandez T, Reyes I & Talavera J. (2010). Manual para la elaboración de un análisis de situación de salud. Maracay IAE.
- (17) Martín Zurro M, Joda G (2011). Atención familiar y salud comunitaria. Barcelona. Elsevier.
- (18) Romero Carbera A J. (2010). Fragilidad: un síndrome geriátrico emergente. Medisor V8 n6.
- (19) Federación de Asociaciones de Enfermería comunitaria y Atención Primaria (FAECAP). (2015). Informe de FAECAP sobre la atención domiciliar en España: El liderazgo de enfermería comunitaria.
- (20) Segura del Pozo, J (2020). Perspectiva, Encuadre y Ámbito. Un esquema alternativo para operar en Salud Comunitaria. Disponible en: https://saludpublicayotrasdudas.files.wordpress.com/2020/06/perspectiva-encuadre-y-c3a1mbito_libro_jun-2020.pdf

Webgrafia:

1. http://www20.gencat.cat/docs/canalsalut/Home%20Canal%20Salut/Professionals/Desenvolupament_professional/Llibre_blanco/pdf/resum_executiu_lbps.pdf. Libro blanco de los profesionales sanitarios en Cataluña.
2. <http://www.gencat.cat/temes/cat/salut.htm>. Temas de salud. Generalidad de Cataluña.
3. <http://www.who.int/es/> Organización Mundial de la Salud
4. <http://www.icn.ch/> Consejo General de Enfermeras
5. <https://comunidadsemfyc.es/>
6. <https://saludcomunitaria.wordpress.com/>
7. <http://enfermeriacomunitaria.org/web/> Asociación de enfermería comunitaria-
8. <http://www.pafes.cat/> Programa de promoción de la actividad física
9. <http://www.apoc-copc.org/cast/links.htm>. Grupo de trabajo de Atención Primaria orientada a la comunidad.
10. <http://cat-estilsdevidasaludables.blogspot.com.es/>. Estilos de vida saludables